

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	16-03-2017
Šifra:	010-0717-192/3
Povezava:	432-0117-3
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-105/2017/6
Datum: 16. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-0192/2 z dne 16. 2. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

- Odgovor na poslansko vprašanje Nade Brinovšek v zvezi z nesorazmerno visoko davčno obremenitvijo košarice življenjskih potrebščin,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 126. redni seji dne 16. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Številka: 00104-105/2017/5

Datum: 16. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Nade Brinovšek v zvezi z nesorazmerno visoko davčno obremenitvijo košarice življenjskih potrebščin

Poslanka Nada Brinovšek je na predsednika Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Državni zbor) dr. Milana Brgleza naslovila pisno poslansko vprašanje v zvezi z nesorazmerno visoko davčno obremenitvijo košarice življenjskih potrebščin. Poslanka v vprašanju navaja, da povprečna obremenitev košarice življenjskih izdelkov z davki in prispevki znaša v Sloveniji kar 26,3 %. Meni, da je k tako visoki davčni obremenitvi največ prispevala trajna uzakonitev višjih DDV stopenj, poleg te pa tudi nenehno višanje raznih prispevkov in dajatev vlade Mira Cerarja. Navaja dvig prispevka za obnovljive vire pri električni energiji jeseni 2015 ter dvig omrežnine za energijo in obračunsko moč ter da so v načrtu še novi prispevki za kritje izgube TEŠ6. Sprašuje, kako tako visoka obremenitev košarice izdelkov z davki in prispevki vpliva na potrošnjo in s tem na prihodke iz naslova DDV, ali je rast davčnih prihodkov iz naslova DDV, ki je kljub gospodarski rasti zelo nizka, posledica visoke obremenitve navedene košarice. Sprašuje tudi, ali lahko pričakujemo še nove oziroma višje obremenitve košarice življenjskih izdelkov z davki in prispevki.

Vlada v zvezi s prejetim pisnim poslanskim vprašanjem posreduje naslednji odgovor:

Odstotek pobranih davkov in socialnih prispevkov v razmerju do BDP, ki kaže na obremenitev z dajatvami, je po zadnjih podatkih za leto 2015 v Republiki Sloveniji znašal 37,1 % BDP, kar je rahlo višje kot leta 2008 (+0,2 o.t.) in nižje od vrha v letu 2005 (-1,2 o.t.). V letu 2015 je bil ta delež nižji kot je znašalo povprečje držav članic Evropske unije (40,0 % BDP) in kot v vsaki od sosednjih držav.

Podatki o davčnih obremenitvah po ekonomskih kategorijah (implicitne davčne stopnje in razmerjem med davki na potrošnjo, delo in kapital glede na BDP) nam kažejo, da je v obdobju po krizi prišlo do prestrukturiranja davčnih obremenitev s kapitala na potrošnjo, efektivna obdavčitev dela pa je na podobni ravni. Zaradi zniževanja stopnje davka od dohodka pravnih oseb in zvišanja olajšav za investicije v osnovna sredstva je bila namreč implicitna davčna stopnja na kapital leta 2015 (21,7 %) nižja kot leta 2007 (26,6 %), ko je po večletni rasti dosegla najvišjo vrednost. Izpad prihodkov od davka od dohodka pravnih oseb, ki je bil posledica teh davčnih sprememb in poslabšanja poslovnih rezultatov podjetij v začetnih letih krize, so delno nadomestila povišanja davkov na potrošnjo (dvig stopenj DDV in povišanje nekaterih okoljskih davkov ter trošarin), kar se kaže tudi v večji efektivni obdavčitvi potrošnje, izmerjeni z implicitno davčno stopnjo na potrošnjo. Ta je leta 2015 znašala 26,1 %, leta 2008 pa 24,5 %. Implicitna davčna stopnja na delo je po zadnjih podatkih na podobni ravni kot v letu 2008.

Tabela 1: Implicitne davčne stopnje, v %

	2000	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Implicitna davčna stopnja na potrošnjo	23,3	23,5	24,5	23,4	23,4	23,3	23,4	25,1	25,4	26,1
Implicitna davčna stopnja na zaposleno delovno silo	37,6	37,6	35,8	35,1	34,9	35,2	35,4	35,0	35,2	36,0
Implicitna davčna stopnja na kapital	18,0	25,2	24,3	22,7	25,2	23,5	25,2	23,8	22,4	21,7

Vir: SI-STAT podatkovni portal – Nacionalni računi – Računi države – Obremenitve z davki in socialnimi prispevki, september 2016

Podatki o gibanju zasebne potrošnje kažejo, da je kljub povišanju efektivne obdavčitve potrošnje v zadnjih letih prišlo do njenega okrevanja, pod vplivom izboljšanja razmer na trgu dela, dohodkov in povečanja zaupanja potrošnikov.

Tabela 2: Realna rast zasebne potrošnje, v %

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zasebna potrošnja	1,3	0,0	-2,5	-4,0	2,0	0,5	2,8

Vir: SI-STAT podatkovni portal – Nacionalni računi.

Na vprašanje poslanke o vplivu visoke obremenitve košarice izdelkov z davki na potrošnjo in prihodke iz naslova DDV, torej vlada pojasnjuje, da se dvig implicitne davčne stopnje na potrošnjo ni odrazil v znižanju realne rasti zasebne potrošnje gospodinjstev v letu 2016, saj je bila ta najvišja po letu 2007. Rast prihodkov državnega proračuna iz naslova DDV je bila v letu 2016 res pod pričakovanji (le 1,3 %), a so razlogi predvsem v spremembi denarnega toka prilivov v državni proračun zaradi novele Zakona od davku na dodano vrednosti (ZDDV-11), s katero se je spremenil način plačevanja DDV pri uvozu. Če merimo, koliko DDV-ja se je pobralo v letu 2016 po metodologiji, ki jo uporablja Statistični urad (ESR-2010), ki izloči zamike priliva davka v državni proračun in druge posebnosti, je po oceni vlade v letu 2016 bilo za 3 % več pobranega DDV-ja kot v letu pred tem, kar je za 0,6 odstotne točke višja rast kot v letu 2015.

V zvezi z zadnjim vprašanjem poslanke o načrtovanju novih obremenitve potrošnje vlada poudarja da je v koalicijskem sporazumu o sodelovanju v vladi zapisano, da bo vlada vodila davčno politiko, katere osrednji cilj je podpora ekonomskim ukrepom za rast in zaposlovanje, spremembe na področju davčne zakonodaje pa so in bodo še naprej zagotavljale enakopravno obdavčitev vseh kategorij davčnih zavezancev. Ob že sprejetih ukrepih si bo vlada tudi v prihodnje na področju davčne politike prizadevala za postopen napredek k zdravim javnim financam, k nadaljnji gospodarski rasti ter zagotavljanju pravičnejše porazdelitve davčnega bremena med potrošnjo, delom in premoženjem (kapitalom). Upošteva se navedeno pa bodo ukrepi ciljnani v smeri prestrukturiranja bremen javnih dajatev, vključno s posodobitvijo sistema obdavčitve nepremičnega premoženja, zmanjšanju administrativnih bremen ter izboljšanju učinkovitosti pobiranja javnih dajatev.